

Poznań, 11 października 2019 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-III.431.1.15.2019.4.8

Pani
Alicja Stecko
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej
„Nasz Dom” w Chrzypsku Wielkim
ul. Główna 16
64-412 Chrzypsko Wielkie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), zwanego dalej rozporządzeniem, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

- Anna Kościańska - inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,
- Renata Pyżalska - inspektor wojewódzki,

działając z upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.288.2019.1 z 30 sierpnia 2019 r. (*zał. 1. Upoważnienie do kontroli*), w dniach: 9, 11, 13 i 25 września 2019 r. przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego pod nazwą: Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Nasz Dom” w Chrzypsku Wielkim z siedzibą pod adresem: ul. Główna 16, 64-412 Chrzypsko Wielkie, którą w dalszej części dokumentu określa się w skrócie „Placówką”, „Domem” lub „POW”.

Zakres kontroli obejmował zbadanie organizacji i funkcjonowania Placówki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli.

Kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności, które uzasadniałyby wyłączenie z udziału w wymienionej wyżej kontroli (*zał. 2.-2a. Oświadczenia kontrolerów z dnia 5 września 2019 r.*).

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano informacje od Dyrektora Placówki – Pani Alicji Stecko,
- pozyskano informacje od jednego z wychowawców,
- pozyskano informacje od psychologa,
- przeprowadzono analizę indywidualnej dokumentacji 7. wychowanków przebywających aktualnie w Placówce,
- przeprowadzono analizę dokumentacji dotyczącej kwalifikacji zawodowych osób zatrudnionych w Placówce,
- przeprowadzono rozmowy z 7. wychowankami Placówki,
- przeprowadzono oględziny Placówki.

Wojewoda Wielkopolski decyzją z dnia 20 kwietnia 2012 r., znak: PS-II.9423.4.7.2012.5, wydał Stowarzyszeniu „PRZYSZŁOŚĆ” na czas nieokreślony zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego pod nazwą: Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Nasz Dom” w Chrzypsku Wielkim z siedzibą pod adresem: ul. Główna 16, 64-412 Chrzypsko Wielkie, z liczbą 14 miejsc.

PODCZAS KONTROLI USTALONO

Placówka działa na podstawie Statutu nadanego przez Zarząd Stowarzyszenia „PRZYSZŁOŚĆ” (*zał. 3. Kserokopia Statutu Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Nasz Dom” w Chrzypsku Wielkim*). Szczegółową organizację oraz zasady funkcjonowania Placówki określa *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Nasz Dom” w Chrzypsku Wielkim* (zwany dalej *Regulaminem Organizacyjnym*), przyjęty przez Zarząd Stowarzyszenia „PRZYSZŁOŚĆ” (*zał. 4. Kserokopia Regulaminu Organizacyjnego Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Nasz Dom” w Chrzypsku Wielkim*).

Placówka realizuje zadanie powierzone Stowarzyszeniu „PRZYSZŁOŚĆ” przez Powiat Międzychodzki na podstawie umowy zawartej w dniu 29 grudnia 2016 r. na „Prowadzenie na terenie Powiatu Międzychodzkiego 14 osobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego” (*zał. 5. Kserokopia umowy z Powiatem Międzychodzkiem*). Analiza dokumentu wykazała, że zapisy § 2 pkt 9, 10, 11, 12 w części 13 oraz załącznik nr 2 do umowy dotyczące interwencyjnego przyjmowania dzieci do Placówki oraz finansowania ich pobytu z dodatkowych środków, nieobejmujących realizację „zadania publicznego”, określonego w § 1 pkt 1 tej umowy są **niezgodne z decyzją Wojewody Wielkopolskiego z dnia 20 kwietnia 2012 r., znak: PS-II.9423.4.7.2012.5**, zezwalającą na prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego. Dodatkowo zapisy te niezgodne są z § 1 ust. 7 i § 7 ww. Statutu oraz § 8 ust. 4 Regulaminu Organizacyjnego Placówki. Punkt Interwencji Kryzysowej (określany dalej skrótem „PIK”) nie ma uregulowanego sposobu funkcjonowania (*zał. 6. Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień/oświadczeń Dyrektora*

Placówki z 13 września 2019 r.). Przyjmowanie dzieci do Placówki na dodatkowe miejsca interwencyjne m.in. skutkowało przekroczeniem liczby wychowanków (*zał. 6*). Brak uzyskania dodatkowego zezwolenia wojewody w tym zakresie jest niezgodny z **ww. decyzją oraz art. 95 ust. 3 i 3a ww. ustawy**.

Prowadzony PIK funkcjonuje na terenie Placówki (*zał. 8. Protokół oględzin obiektu z 9 września 2019 r.*), a umieszczane w nim dzieci znajdowały się pod całodobową opieką pracowników POW. Dzieci w trakcie pobytu przebywały w pomieszczeniach Placówki wraz z wychowankami skierowanymi do Placówki na miejsca socjalizacyjne. Jak oświadczyła Dyrektor: „Najwięcej jednocześnie w PIK-u przebywało dwoje dzieci. Nie posiadamy dodatkowej kadry w PIK-u. Wówczas dyżury dodatkowo pełnię ja i pedagog, jeżeli łączna liczba dzieci przekracza 14 osób. Zwłaszcza, gdy w PIK-u są małe dzieci dyżury są podwójne.” (*zał. 6., zał. 7. Ewidencja podopiecznych Punktu Interwencji Kryzysowej w Chrzypsku Wielkim*). Ponadto, do PIK-u przyjmowane były dzieci poniżej 10 roku życia (*zał. 7.*), co jest niezgodne z **art. 95 ust. 1 ww. ustawy**.

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1429).

REALIZACJA ZALECEŃ POKONTROLNYCH

wydanych po kontroli przeprowadzonej w dniach: 9, 10 i 20 września 2013 r.

(znak: PS-II.431.6.4.2013.8.1)

1. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie niesporządzania niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki diagnozy psychofizycznej (...):

Ustalono, że obecnie diagnozę psychofizyczną dziecka sporządza się niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki, jednakże w diagnozie nie uwzględnia się analizy wymaganych obszarów i wskazań, zatem zalecenie zrealizowano w części.

2. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie opracowywania dla wychowanka (...) planu pomocy dziecku:

Ustalono, że obecnie plan pomocy dziecku nie jest opracowywany na podstawie diagnozy psychofizycznej dziecka, zatem zalecenie nie zostało zrealizowane.

3. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie modyfikowania planu pomocy dziecku dla wychowanków (...):

Ustalono, że obecnie plan pomocy dziecku nie jest modyfikowany, dodatkowo nie jest modyfikowany w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, zatem zalecenie nie zostało zrealizowane.

4. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie zawarcia w planach pomocy dziecku opracowanych dla wychowanków (...), zapisów świadczących o uwzględnieniu zdania dziecka:

Obecnie przy tworzeniu ww. dokumentu w rubryce „Zdanie dziecka” zawarto ocenę wychowawcy dotyczącą zachowania wychowanka, natomiast w dalszym ciągu brakuje opinii dziecka dotyczących realizacji poszczególnych obszarów opisywanych w planie, brakuje również akceptacji planu przez dziecko wyrażonej złożeniem podpisu pod planem, zatem zalecenie nie zostało zrealizowane.

5. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie prowadzenia kart pobytu dziecka dla wychowanków (...):

Ustalono, że obecnie karty pobytu dziecka nadal prowadzone są nieprawidłowo, zatem zalecenie nie zostało zrealizowane.

6. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie prowadzenia w Placówce arkuszy badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych dla wychowanków (...):

Ustalono, że obecnie arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych nadal prowadzone są nieprawidłowo, zatem zalecenie nie zostało zrealizowane.

7. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie częstotliwości dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka:

Ustalono, że nadal nie dokonuje się okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb związanych ze zmieniającą się sytuacją wychowanka, zatem zalecenie nie zostało zrealizowane.

8. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie składu zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka:

Ustalono, że skład zespołu jest zachowany, zatem zalecenie zostało zrealizowane.

9. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie formułowania wniosków dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce:

Ustalono, że obecnie wnioski zespołu formułowane są w sposób prawidłowy, zatem zalecenie zostało zrealizowane.

10. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie organizacji pracy wychowawczej w Placówce i zaistnieniem sytuacji, w której trzech wychowankowie mieszkający w pokoju z (...), stosują wobec niego fizyczną i werbalną przemoc:

Ustalono, że obecnie wychowankowie czują się bezpiecznie w Placówce, nie czują zagrożenia zarówno ze strony pracowników, jak i innych wychowanków, zatem w zakresie stanu stwierdzonego podczas ostatniej kontroli zalecenie zostało zrealizowane.

11. W związku ze stwierdzeniem możliwości organizowania wychowankom obiadów w jadalni znajdującej się w Placówce w segmencie mieszkalnym nr 23:

Ustalono, że obecnie wychowankowie spożywają posiłki w pomieszczeniach należących do placówki, ale liczba miejsc siedzących jest niewystarczającą do spożywania posiłków przez wszystkich wychowanków w tym samym czasie i miejscu, zatem zalecenie nie zostało zrealizowane.

12. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie wyposażenia łazienek w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny:

Ustalono, że obecnie wychowankowie podczas korzystania z łazienek mają zapewnioną intymność i zgodność z zasadami higieny, zatem zalecenie zostało zrealizowane.

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Zeszytu kontroli” pod nr 1/2019.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli działania Placówki zgodne z obowiązującymi przepisami, jak i liczne działania naruszające przepisy oraz niespełnienie większości zaleceń z poprzedniej kontroli, działalność Placówki **oceniono negatywnie**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

UWAGI I WNIOSKI

Biorąc pod uwagę przyjęte w placówkach opiekuńczo - wychowawczych standardy całodobowej opieki i wychowania, rekomenduję:

1. uatrakcyjnić formy spędzania czasu wolnego przez wychowanków oraz zmobilizować wychowawców do inicjowania i prowadzenia zajęć wychowawczych,
2. prowadzić dokumentację:
 - czytelnie i przejrzysto, w sposób umożliwiający zapoznanie się z aktualną sytuacją dziecka, co jest bardzo istotne m.in. w przypadku zmiany wychowawcy kierującego procesem wychowawczym dziecka lub konieczności udzielenia wychowankowi pomocy,
 - z poszanowaniem godności i podmiotowości dziecka,
3. ustalając skład zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, uwzględniać w nim obligatoryjny jego skład, a udział dodatkowych osób ograniczyć do osób, których wiedza jest ważna dla oceny dziecka,
4. rozplanować czas przewidziany na dokonanie oceny sytuacji poszczególnych dzieci, tak aby można było przeanalizować kompleksowo sytuację małego i zaplanować niezbędne działania,
5. zorganizować szkolenia w celu wzmocnienia kompetencji wychowawców i przeciwdziałania zjawisku wypalenia zawodowego.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w funkcjonowaniu Placówki oraz w realizacji zadań, określonych w ww. ustawie, zalecam:

1. **prowadzić Placówkę zgodnie z wydanym zezwoleniem Wojewody, bezzwłocznie zaprzestać przyjmowania dzieci w ramach interwencji (Punkt Interwencji Kryzysowej), spowodować dostosowanie zapisów umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego do treści wydanego zezwolenia na prowadzenie Placówki,**
2. **zapewnić każdemu wychowankowi:**
 - **stałe miejsce do spania i przechowywania rzeczy osobistych,** zgodnie z 93 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy oraz § 13 ust. 2 pkt 1 i § 18 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia,
 - **miejsce do suszenia odzieży,** zgodnie z § 18 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia.
 - **miejsce do swobodnego spożywania posiłków,** zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 1 w zakresie właściwych warunków bytowych oraz § 18 ust. 3 pkt 5 ww. rozporządzenia,
3. **niezwłocznie uzupełnić brakujące zaświadczenie lekarskie psychologa Placówki,** zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy,
4. **sformalizować dostęp osób spoza Placówki do wychowanków, weryfikując ich: motywację, kwalifikacje, niekaralność, niealimentację, realizację władzy rodzicielskiej oraz zdolność do pracy z dziećmi, potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim, a także zawierać porozumienia o świadczeniu usług wolontariatu,** zgodnie z art. 99 ust. 4 w zw. z art. 98 ust. 3 ww. ustawy oraz z art. 44 w zw. z art. 42 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
5. **zaprzestać przyjmowania do Placówki dzieci poniżej 10 roku życia, za wyjątkiem przypadków określonych przepisami prawa,** zgodnie z art. 95 ust. 1 i 2 ww. ustawy,
6. **bezzwłocznie zaprzestać przerywania realizacji obowiązku szkolnego dzieciom celem odbycia planowanych spotkań z psychologiem, a nadto zapewnić dostęp do pomocy psychologicznej zgodnie z potrzebami dzieci,** zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy oraz § 18 ust. 1 pkt 5 i 10 ww. rozporządzenia,
7. **wyposażać dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb,** zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 ww. rozporządzenia,
8. **zapewniać co miesiąc każdemu dziecku w wieku od 5 roku życia kwotę pieniężną do własnego dysponowania,** zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 ww. rozporządzenia oraz dostosować treść Regulaminu wychowanków do obowiązujących przepisów prawa,
9. **sporządzać diagnozę psychofizyczną dla każdego dziecka przez psychologa lub pedagoga z uwzględnieniem analizy wymaganych obszarów i wskazań,** zgodnie z § 14 ust. 2, 3 i 4 ww. rozporządzenia,

10. **sporządzać i modyfikować plany pomocy dziecku**, zgodnie z art. 4 pkt 8 i art. 4a ww. ustawy oraz § 15 ww. rozporządzenia, **po dokonaniu oceny dziecka przez zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka** zgodnie z art. 136 pkt 3 ww. ustawy,
11. **uzupełniać karty pobytu dzieci w taki sposób, aby odzwierciedlały one faktyczną sytuację dziecka i rzeczywiste działania Placówki na rzecz wychowanka i jego rodziny**, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia,
12. **prowadzić karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa i pedagoga**, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia,
13. **prowadzić na bieżąco arkusze badań i obserwacji psychologicznych, zawierając w nich wyłącznie wpisy dotyczące przeprowadzonych badań i obserwacji danego dziecka, a także dostosować nazwę dokumentu arkusza badań i obserwacji pedagogicznych, opatrując wpisy datami**, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia,
14. **dokonywać okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej niż co pół roku**, zgodnie z art. 138 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy,
15. **stwarzać wychowankom odpowiednie warunki do rozwijania więzi z osobami bliskimi, oraz zintensyfikować oddziaływania mające na celu zwiększenie częstotliwości kontaktów wychowanków z osobami ważnymi dla dziecka, a także podejmować działania w celu powrotu dzieci do rodziny**, zgodnie z art. 4 pkt 2 i 3, art. 93 ust. 4 pkt 3 i 4 ww. ustawy.

Informacje końcowe

Integralną częścią wystąpienia pokontrolnego są wymienione w jego treści załączniki, pozostające w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Placówki, jeden pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1429), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.) kontrolowana Placówka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, kontrolowana Placówka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Placówka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 21 stron.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-) Monika Donke- Cieślewicz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Dokument sporządzony został przez:
Agnieszkę Adamczak – starszego specjalistę
(13.11.2019 r.)